

Erialaliidud

Erakonnad

Ministeeriumid

Vabaühendused

12.jaanuar 2015

Austatud koostööpartnerid!

Teenusmajanduse Koja nimel pöördume Teie poole ettepanekuga esitada kandidaadid parima ja halvima seaduse konkursile.

Seaduseelnõude pealiskaudsest mõjude analüüsis, läbipaistmatust menetlusest ja huvigruppide arvamuse eiramisest on Eestis räägitud juba rohkem kui kümme aastat. Ka üha jõulisem kriitika selles osas, et riik ei arvesta huvigruppide ega rakendajate reageerimiskiirusega ning seadused jõustuvad praktiliselt etteteatamisajata, viitab samadele puudustele õigusloomes, millele Hea Õigusloome Tava. Avalikkuse surve „pahelise“ ja läbimõtlemata õigusloome suhtes peab olema järjekindlalt tauniv.

Vajadusest suurendada teadlikkust hea õigusloome tava olulisusest ja soovist kaasa aidata Hea Õigusloome Tava järgimisele õigusloomeprotsessis, korraldab Teenusmajanduse Koda koostöös Juristide Liidu ja Postimehega ka 2015. aastal konkursi parima ja halvima seaduse leidmiseks. Konkursi eesmärk on läbi tunnustuse ja taunimise tõsta õiguskultuuri ning suunata õigus toetama ühiskonda, mitte vastupidi.

Hea Õigusloome Tava on Teenusmajanduse Koja poolt koostatud selleks, et tagada igaühe põhiseaduslikud õigused ja vabadused, suurendada õigusloome läbipaistvust ja tõsta Eesti konkurentsivõimet.

Konkursil võivad osaleda 2014. aastal Riigikogu poolt vastuvõetud seadused, Vabariigi Valitsuse määrused, Vabariigi Valitsuse ministri või kohaliku omavalitsuse määrused.

Seadused kandideerivad kahes kategoorias:

(a) Parim seadus - osalevad seadused, mille menetlemise käigus on kõige enam järgitud Head Õigusloome Tava.

(b) Halvim seadus - osalevad seadused, mille menetlemise käigus on kõige enam eiratud Head Õigusloome Tava.

Seega on parima ja halvima seaduse konkursil mõõdupuuks vastavus Hea Õigusloome Tavale, mitte aga näiteks poliitiline eelistus. Valiku tegemise lihtsustamiseks on käesolevale kirjale lisatud ka Hea Õigusloome Tava, mille leiab ka Teenusmajanduse Koja kodulehelt www.teenusmajandus.ee/hot.

Kandidaate hindab komisjon, kuhu kuuluvad Teenusmajanduse Koja, Juristide Liidu, Eesti Töötajate Keskliidu, Tartu Ülikooli õigusteaduskonna ja Postimehe toimetuse esindaja.

Oma põhjendatud ettepanekud esitage palun hiljemalt 2. veebruariks 2015 aadressil info@teenusmajandus.ee.

Parimaks ja halvimaks valitud seadused ja Hea Õigusloome 2014 lipulaev kuulutatakse välja avalikult veebruari keskel. Komisjon põhjendab avalikult oma valikut.

Teenusmajanduse Koja nimel,

Kaido Kaljulaid

Juhatuse esimees

/allkirjastatud digitaalselt/

Allar Jõks

HÕT zhürri esimees

/allkirjastatud digitaalselt/

Lisa 1 Hea Õigusloome Tava

HEA ÕIGUSLOOME TAVA

Vajadusest tagada igäühe põhiseaduslikud õigused ja vabadused, suurendada õigusloome läbipaistvust ja tõsta Eesti konkurentsivõimet, peab Teenusmajanduse Koda möödapääsmatuks, et õigusloome protsessis järgitaks alljärgnevaid põhimõtteid-Hea Õigusloome Tava.

1. Seadusandliku võimu teostamise eesmärk peab olema kooskõlas avaliku huviga, mitte teenima kitsalt erakonna, selle liikmete või toetajate huve.
2. Õigusloomeprotsess peab olema ettenähtav ja avatud.
3. Õigusloomes tehtavad otsused peavad olema läbipaistvad ja põhjendatud. Mida olulisem muudatus, seda põhjalikum peab olema põhjendus.
4. Huvigruppide kaasamine toimub selgete ja formaliseeritud menetlusreeglite järgi. Aruteluks tuleb esitada nii eelnõu väljatöötamise kavatsus, eelnõu kontseptsioon kui ka lõplik eelnõu tekst.
5. Seadus peab olema Eesti õigussüsteemi sobiv ja rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline. Vältida tuleb õiguslikult autistlike lahenduste kehtestamist.
6. Seadus peab olema mõjus, mistõttu eelnõuga kaasnevaid mõjusid tuleb teadvustada ning hinnata enne seaduseelnõu väljatöötamist ning prognooside paikapidavust kontrollida peale seaduse jõustumist.
7. Seadus peab olema selge ja üheselt mõistetav, mistõttu õigusaktid tuleb koostada võimalikult lihtsas keeles, selgelt ja täpselt, silmas pidades õigusakti peamisi sihtgruppe.
8. Õiguskorras tehtavad muudatused ei või olla õigusakti adressaatide suhtes meelevaldsed ega sõnamurdlikud. Õigusaktide jõustamiseks jäetakse piisav aeg.